

## SPIS TREŚCI

|                    |   |
|--------------------|---|
| Wprowadzenie ..... | 7 |
|--------------------|---|

### EUROPEJSKI KONTEKST KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

|                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Zygmunt ŁOMNY, O europejski wymiar edukacji i nauczycielskiej osobowości .....                | 15 |
| Jaroslav KREJČI, Europejski nauczyciel Kto to taki? .....                                     | 25 |
| Antoni SMOŁAŁSKI, Postulat umiędzynarodowienia edukacji w polskiej myśli pedagogicznej .....  | 41 |
| Zygmunt WIATROWSKI, Ryszard GERLACH, Nauczyciel szkoły zawodowej w integrowanej Europie ..... | 51 |

### DYLEMATY I PROBLEMY KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI W POLSCE

|                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Tadeusz LEWOWICKI, Teoria i praktyka edukacji nauczycielskiej. Zmagania o model kształcenia nauczycieli .....                                                        | 61  |
| Mieczysław ŁOBOCKI, Niektóre dezyderaty w sprawie kształcenia pedagogicznego nauczycieli .....                                                                       | 71  |
| Józef KUŹMA, Modernizacja systemu pedagogicznego kształcenia i doskonalenia nauczycieli .....                                                                        | 85  |
| Kazimierz BURTONY, Józef BAR, Rola praktyk zawodowych w przygotowaniu zawodowym kandydatów na nauczycieli .....                                                      | 97  |
| Danuta DRYNDA, Zadania zawodowe w poglądach i działaniu nauczycieli .....                                                                                            | 107 |
| Jan FUDALI, Z badań nad możliwościami wdrażania studentów zaocznych do koncepcyjnego i perspektywnego myślenia w uniwersyteckim kursie pedagogiki porównawczej ..... | 117 |
| Stanisław GAWLIK, Orientacje nauczyciela we współczesnych przemianach edukacyjnych .....                                                                             | 129 |
| Anna KRASNODEBSKA, Alicja KURCZ, Nauczyciele a wartości preferowane przez młodzież .....                                                                             | 141 |
| Władysław ŁUSZCZUK, Generalna zmiana (reforma oświaty) w opinii nauczycieli województwa katowickiego .....                                                           | 147 |
| Danuta MARZEC, Przygotowanie nauczyciela do pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie .....                                                                        | 157 |

|                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Lucjan OLSZEWSKI, Teoretyczne podstawy kształcenia nauczycieli dla pierwszego etapu edukacji szkolnej . . . . .                 | 165 |
| Andrzej PLUTA, Metarelatywizm dydaktyczno-pedagogiczny w prokreacyjnym kształceniu nauczycieli . . . . .                        | 177 |
| Stanisław ROGALA, Psychologiczne uwarunkowania efektywnego kształcenia nauczycieli . . . . .                                    | 187 |
| Ewa SMAK, O potrzebie i możliwościach systemowego kształcenia i doskonalenia nauczycieli do działalności innowacyjnej . . . . . | 191 |
| Ryszard WRÓŃSKI, Audiowizja skutecznym sposobem uczenia się generatywnego nauczycieli . . . . .                                 | 205 |
| Sprawozdanie z dyskusji panelowej nt: Co to znaczy dobrze kształcić nauczycieli? . . . . .                                      | 213 |

## DOSKONALENIE NAUCZYCIELI W POLSCE

|                                                                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Stefan WOŁOSZYN, Stopnie specjalizacji zawodowej – impulsem dla doskonalenia się i rozwoju zawodowego nauczycieli . . . . .              | 219 |
| Kazimierz BURTONY, Konsekwencje zmian oświatowych dla doskonalenia zawodowego nauczycieli . . . . .                                      | 223 |
| Barbara GOŁONKA, Rozwój i doskonalenie w zawodzie – aktualne potrzeby oraz oczekiwania nauczycieli Opolszczyzny . . . . .                | 233 |
| Zenon JASIŃSKI, Stopnie specjalizacji zawodowej w ocenie nauczycieli Opolszczyzny . . . . .                                              | 243 |
| Waldemar OLBERT, Osiągnięcia i niepowodzenia instytucjonalnego doskonalenia zawodowego nauczycieli w historii oświaty śląskiej . . . . . | 253 |
| Włodzimierz GORISZOWSKI, Doskonalenie oświatowej kadry kierowniczej dla aktualnego i perspektywicznego systemu szkolnego . . . . .       | 263 |
| Maria JANUKOWICZ, Grażyna MIŁKOWSKA, Konsekwencje „wypalania się” nauczycieli a ich doskonalenie . . . . .                               | 271 |
| Gabriela KAPICA, Z badań nad doskonaleniem nauczycieli klas początkowych . . . . .                                                       | 281 |
| Piotr KOWOLIK, Metody modernizacji procesu doskonalenia i doradztwa pedagogicznego nauczycieli klas początkowych . . . . .               | 289 |
| Sprawozdanie z dyskusji panelowej nt: Jak doskonalili nauczycieli? . . . . .                                                             | 297 |

## KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE NAUCZYCIELI ZA GRANICĄ

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Jerzy STOCHMIAŁEK, Europejskie tendencje w zakresie kształcenia i doskonalenia nauczycieli . . . . . | 301 |
| Bohumir BLIŽKOVSKÝ, Aktualne problemy kształcenia nauczycieli w Republice Czeskiej . . . . .         | 309 |
| Boris KOŽUH, Martin KRAMAR, Kształcenie i doskonalenie nauczycieli w Słowenii . . . . .              | 323 |

|                                                                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Blahoslav KRAUS, O aktualnych problemach kształcenia nauczycieli w Republice Czeskiej na tle porównawczym . . . . .                       | 331 |
| Vladimir KREJČI, Doksztalcenie i samokształcenie nauczycieli w Republice Czeskiej . . . . .                                               | 341 |
| Maria MATULČIKOVA, Problemy kształcenia nauczycieli w Republice Słowackiej . . . . .                                                      | 349 |
| Alena NELEŠOVSKA, Procesy autodiagnostyczne w kształtowaniu umiejętności komunikatywnych przyszłych nauczycieli . . . . .                 | 355 |
| Ksenia i Rajmund PIOTROWSCY, Nauczanie języków obcych przyszłych nauczycieli w Uniwersytecie Pedagogicznym, w Sankt Petersburgu . . . . . | 361 |
| Ewa SECZI, Niektóre problemy kształcenia i doksztalcenia nauczycieli na Węzech . . . . .                                                  | 369 |
| Teresa WRÓBLEWSKA, Przygotowywanie młodzieży do zdawania egzaminów maturalnych w krajach Europy Zachodniej . . . . .                      | 379 |
| Informacja o autorach . . . . .                                                                                                           | 385 |
| Contens . . . . .                                                                                                                         | 387 |